

WATERBERGING BOONTUINEN ZUNDERT

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

Opdrachtgever:	Waterschap Brabantse Delta
Projectnr:	WBD045
Datum:	13 juni 2023

WATERBERGING BOONTUINEN ZUNDERT

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

Opdrachtgever:	Waterschap Brabantse Delta
Projectnr:	WBD045
Rapportnr:	20230613-WBD045-FnF-RAP-3.0
Status:	Definitief
Datum:	13 juni 2023

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2023 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
STK

Verificatie:
JVD

Validatie:
MVG

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Doelstelling	7
1.3	Leeswijzer	7
2	PROJECTGEGEVENS	9
2.1	Beschrijving plangebied	9
2.2	Voorgenomen plan	11
3	BESCHERMDE SOORTEN	12
3.1	Inventarisatie	12
3.1.1	Literatuuronderzoek	12
3.1.2	Veldbezoek	13
3.2	Interpretatie	13
3.2.1	Flora	13
3.2.2	Vogels	14
3.2.3	Vleermuizen	15
3.2.4	Grondgebonden zoogdieren	16
3.2.1	Amfibieën	21
3.2.2	Reptielen	22
3.2.3	Vissen	22
3.2.4	Ongewervelden	22
4	BESCHERMDE GEBIEDEN	23
4.1	Natura 2000-gebieden	23
4.2	Provinciale gebiedsbescherming	24
4.3	Houtopstanden	24
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGEPEN	27
5.1	Beschermde soorten	27
5.1.1.1	Omgevingsscansoorten	27
5.1.1.2	Algemene broedvogels	27
5.1.2	Vleermuizen	27
5.1.3	Grondgebonden zoogdieren	27
5.1.3.1	Algemeen voorkomende zoogdiersoorten	27
5.1.3.2	Kleine marterachtigen: bunzing, hermelijn en wezel	28
5.1.3.3	Steenmarter	28
5.1.4	Amfibieën	28
5.1.4.1	Algemeen voorkomende amfibieën	28
5.1.5	Vissen	28
5.1.5.1	Algemeen voorkomende vissen	28
5.2	Beschermde gebieden	28
5.2.1	Natura 2000-gebieden	28
5.2.2	Provinciale gebiedsbescherming	29
5.2.3	Houtopstanden	30
6	CONCLUSIES	31
6.1	Beschermde soorten	31
6.1.1	Algemene broedvogels – rekening houden met broedseizoen	31
6.1.2	Vleermuizen – vermijden aanvullende lichtverstrooiing binnen en vanuit het plangebied	31
6.1.3	Algemeen voorkomende soorten – rekening houden met zorgplicht	31

6.1.4	Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter — Mogelijk nadere beoordeling werkzaamheden	32
6.2	Beschermde gebieden	32
6.2.1	Natura 2000-gebieden — geen effecten	32
6.2.2	Provinciale gebiedsbescherming — geen effecten	32
6.2.3	Houtopstanden — geen effecten	32
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	33

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Wet natuurbescherming
B1.1.1	Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2	Bescherming natuurgebieden
B1.1.3	Bescherming houtopstanden
B1.2	Provinciale gebiedsbescherming
B2	BESCHERMDE SOORTEN
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Wet natuurbescherming
B1.1.1	Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2	Bescherming natuurgebieden
B1.1.3	Bescherming houtopstanden
B1.2	Provinciale gebiedsbescherming
B2	BESCHERMDE SOORTEN
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING

TABELLEN

Tabel 1.	Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het plangebied in de NDFF (2018 – 2023)	12
Tabel 2	Soorten Habitatrictlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn	2-1
Tabel 3.	Andere soorten	2-2

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1.	Het plangebied (rode en gele belijningen) weergegeven op een	9
Afbeelding 2.	De uitlaat van de buitenbocht met de omringende begroeiing	10
Afbeelding 3.	De uitlaat van de buitenbocht gezien vanuit de oever van de Aa of Weerij	10
Afbeelding 4.	De inlaat van de buitenbocht gezien vanuit de binnenbocht	10
Afbeelding 5.	De begroeiing rondom de inlaat in de buitenbocht	10
Afbeelding 6.	De binnenbocht met de rietbegroeiing in het water en houtopstanden op de oevers	10
Afbeelding 7.	De westzijde van de binnenbocht met de opgehoogde grondwal en het onverharde pad	10
Afbeelding 8.	De Aa of Weerij ten oosten van de binnenbocht	11
Afbeelding 9.	De buitenbocht aan de westzijde van de binnenbocht	11
Afbeelding 10.	Één van de houtrillen, binnen het plangebied, die geschikte verblijfplaatsen kan vormen voor kleine marterachtigen	19
Afbeelding 11.	De houtopstanden binnen het plangebied die potentiële verbindingzones en foerageergebied vormen voor kleine marterachtigen	19

Afbeelding 12. Locaties van houtrillen/potentiële verblijfplaatsen	20
Afbeelding 13. Ligging van het plangebied (rode vakje) ten opzichte van de meest nabijgelegen	23
Afbeelding 14. Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) ten	24
Afbeelding 15. De locaties, soort en omtrek van de bomen binnen een straal van 15 meter rondom de uitlaatlocatie van de buitenbocht	25
Afbeelding 16. Locatie, omtrek en soort boom rondom de inlaatlocatie van de buitenbocht	26
Afbeelding 17. Huidige natuurbeheerkaart en de ligging van het plangebied ten opzichte	30

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In Zundert zijn langs de Aa of Weerijds tijdens de ruilverkaveling op verschillende plaatsen waterbergingen aangelegd. Deze waterbergingen zijn met name aangelegd om het benedenstrooms gelegen Breda droog te houden bij zware neerslag en niet om de wateroverlast in Zundert te verminderen. Een van die waterbergingen is "Boontuinen". Betrokken partijen hebben aangegeven dat het wenselijk is om de bestaande waterberging (primair bedoeld voor het voorkomen van wateroverlast in Breda) zodanig in te richten dat er ook waterberging plaatsvindt in tijden van lokale wateroverlast.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan de ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland (NNN)) en het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van en/of het aanvragen van een vergunning voor het kappen van houtopstanden.

In dit verkennend flora- en faunaonderzoek wordt aangegeven welke beschermde flora en fauna mogelijk voorkomen in het plangebied, wat de effecten van de ingreep hierop zijn en wordt een eerste inschatting gegeven van het effect op beschermde gebieden. Wanneer de aanwezigheid van beschermde flora en fauna niet afdoende kan worden aangetoond of uitgesloten en/of wanneer effecten op beschermde gebieden mogelijk aan de orde zijn, is aanvullend onderzoek nodig.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna potentieel voorkomen in het plangebied, of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en naar welke soorten eventueel aanvullend onderzoek nodig is.

Daarnaast wordt gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN), of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en of nadere toetsing nodig is. Tevens wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Ten slotte wordt gekeken of het uitvoeren van de ingreep mogelijk een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming inhoudt.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging, het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het plangebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNB). Ook wordt aangegeven of binnen het plangebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming en/of waarvoor een vergunningplicht geldt bij kapwerkzaamheden.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming, een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurbescherming en de bekende soortgegevens en kaarten met de bevindingen van de uitgevoerde veldbezoeken.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het plangebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het plangebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit enkele onderdelen van waterberging Boontuinen. Waterberging Boontuinen is gelegen in het buitengebied ten noordoosten van Zundert (gemeente Zundert, provincie Noord-Brabant). Waterberging Boontuinen is onderverdeeld in een buitenbocht, binnenbocht en één in-, en uitlaatpunt van de buitenbocht (zie afbeelding 1). De waterberging grenst direct aan de Aa of Weerij. Het uitlaatpunt van de buitenbocht ligt net benedenstrooms van stuw Egeldonk. Het plangebied bestaat uit de binnenbocht en de in-, en uitlaatpunten van de buitenbocht. De buitenbocht zelf maakt geen deel uit van het plangebied. De binnenbocht bestaat uit een waterhoudende geul met aan weerszijden houtopstanden op de oevers en rietopstanden in het water. Rondom de binnenbocht is een onverhard pad aanwezig die gecombineerd met de oevers de grens vormt van het plangebied. Aanvullend op plangebied binnenbocht, worden de in-, en uitlaatpunten van de buitenbocht ook meegenomen in het plangebied. Deze bestaan beiden uit betonnen constructies omringd door houtachtige begroeiing en houden met water uit de Aa of Weerij de buitenbocht op peil. In afbeeldingen 2 t/m 8 is een impressie van het plangebied opgenomen.

Afbeelding 1. Het plangebied (rode en gele belijningen) weergegeven op een topografische kaart (bron: PDOK-Viewer).

Afbeelding 2. De uitlaat van de buitenbocht met de omringende begroeiing.

Afbeelding 3. De uitlaat van de buitenbocht gezien vanuit de oever van de Aa of Weerijs.

Afbeelding 4. De inlaat van de buitenbocht gezien vanuit de buitenbocht.

Afbeelding 5. De begroeiing rondom de inlaat in de buitenbocht.

Afbeelding 6. De binnenbocht met de rietbegroeiing in het water en houtopstanden op de oevers.

Afbeelding 7. De westzijde van de binnenbocht met de opgehoogde grondwal en het onverharde pad.

Afbeelding 8. De Aa of Vveerij ten oosten van de binnenbocht.

Afbeelding 9. De buitenbocht aan de westzijde van de binnenbocht.

2.2 Voorgenomen plan

Binnen het plangebied worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

In- en uitlaatpunt (buitenbocht):

- Bestaande inlaatconstructie (schotbalken) van +6.80m naar +6.10m;
- Bestaande uitlaatconstructie (duiker) van +5.84 naar +6.50m d.m.v. plaatsen uitstroombak met schotbalkconstructie aan binnenzijde dijk;
- Opschonen terrein (o.a. bomenkap) rondom in- en uitlaat;
- Geen verdere grondwerkzaamheden.

Binnenbocht:

- Bestaande duiker (uitlaat) handhaven op +5.03m. In- en uitstroom van de duiker aanpassen voor optimaler onderhoud;
- Geul opschonen t.b.v. flora en fauna (baggeren);
- Inrichting en waterdiepte geul binnenbocht waar mogelijk geschikt maken voor Vispaaiplaats (graafwerkzaamheden).

Ten tijde van het opstellen van dit verkennend flora- en fauna onderzoek zijn de exacte ingreeplocaties en ontwerpen nog niet bekend.

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het plangebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het plangebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, SOVON Vogelonderzoek Nederland en De Zoogdiervereniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2018 – 2023 (maximaal 5 jaar oud). Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. Hiervoor worden alleen de waarnemingen getoond van vogels met nest indicierend gedrag. Overvliegende vogels of waarnemingen van vogels buiten het geschikt broedgebieden worden buiten beschouwing gelaten. De getoonde waarnemingen betreffen alle waarnemingen in de nabijheid van de plangebieden. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Of functies (verblijfplaatsen, foerageergebied, etc.) voor de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het plangebied aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het plangebied in de NDFF (2018 – 2023).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Vaatplanten			
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Vogels, jaarrond beschermd nest			
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Wnb-vrl	
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Wnb-vrl	
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Wnb-vrl	
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Wnb-vrl	
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Wnb-vrl	
Steenuil	<i>Athene vidalii</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Vogels, omgevingsscansoorten			
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Wnb-vrl	
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Wnb-vrl	
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Wnb-vrl	
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Wnb-vrl	
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Wnb-vrl	
Ekster	<i>Pica pica</i>	Wnb-vrl	
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Wnb-vrl	

Koolmees	<i>Parus major</i>	Wnb-vrl	
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Wnb-vrl	
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Wnb-vrl	
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Wnb-vrl	
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Wnb-vrl	
Zoogdieren, vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Wnb-hrl	
Zoogdieren, grondgebonden			
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Wnb-andere soorten	
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Wnb-andere soorten	
Amfibieën			
Alpenwatersalamander	<i>Ichthyosaura alpestris</i>	Wnb-andere soorten	
Bastaardkikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	Wnb-andere soorten	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Wnb-andere soorten	
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Wnb-andere soorten	
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	

* Bescherming: Wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Veldbezoek

Op 4 april 2023 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het plangebied door S.J.H. te Kortschot, ecoloog bij Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij zonnig, temperatuur van 11°C en windkracht 2 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het plangebied en welke functie het (mogelijk) vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Drijvende waterweegbree

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de drijvende waterweegbree naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer rondom het plangebied. De meest dichtbijzijnde waarneming van de drijvende waterweegbree betreft circa 600 meter ten noordwesten van het plangebied, in de Kleine Beek. Drijvende waterweegbree is weinig concurrentiekrachtige soort en groeit dan ook in helder, voedselarm tot matig voedselrijk (fosfaatarm), zwak zuur water. De soort groeit in o.a. vennen, vijvers, beken, pas gegraven of regelmatig geschoonde poelen en sloten, afwateringskanaaltjes, duinplassen en kanalen.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen exemplaren van de drijvende waterweegbree aangetroffen. tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat in het plangebied een sliblaag aanwezig is. Vanuit het midden van de geul tot op de oevers van de geul is een grote dominante aanwezigheid van riet, zwarte els, wilg, eenstijlige meidoorn en pitrus aanwezig. Rondom de in,- en uitlaatlocaties vormen deze soorten ook de dominante begroeiing. Door de

aanwezigheid van voedselrijk water en sliblaag in de geul kan de drijvende waterweegbree redelijkerwijs worden uitgesloten binnen het plangebied.

Overige beschermde vaatplanten

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van beschermde vaatplanten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied.

Veldbezoek

Het plangebied bestaat rondom de in-, en uitlaatlocaties uit ondiep water (plas-dras) met een grote aanwezigheid van wilg, zwarte els en grasbegroeiing. Zoals eerder genoemd zijn in de waterhoudende geul en de oevers riet, zwarte els, wilg, eenstijlige meidoorn en pitrus aanwezig. Ook zijn tijdens het veldwerk de volgende florasoorten aangetroffen op de oevers: gewoon speenkruid, gewoon struisgras, (jonge) berk en paarse dovennetel. Door het voorkomen van enkel algemeen voorkomende vaatplanten op (zeer) voedselrijke gronden en het ontbreken aan waarnemingen van overige beschermde vaatplanten in de directe omgeving, kunnen overige beschermde vaatplanten op voorhand worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Ten aanzien van het voorkomen van beschermde florasoorten binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Binnen de grenzen van het plangebied zijn beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Grote gele kwikstaart

Literatuur

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. Bij voorkeur zijn die beken en rivieren snelstromend, maar de soort broedt ook aan zwak of zelfs nauwelijks stromend water.

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de grote gele kwikstaart naar voren op een afstand van circa 1,4 kilometer van het plangebied, in Zundert. Dit betreffen enkel waarnemingen van overvliegende/foeragerende exemplaren, waardoor dit naar verwachting enkel overwinterende exemplaren betreffen. De broedgeval verspreiding van de grote gele kwikstaart komt niet overeen met de ligging van het onderzoeksgebied.

Veldbezoek

De binnenbocht en de Aa of Weerijks vormt geschikt leefgebied voor de grote gele kwikstaart door de aanwezigheid van (zwak) stromend tot stilstaand water. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen exemplaren van de soort aangetroffen. Met het ontbreken van waarnemingen tijdens het veldbezoek en het niet overeenkomen van de broedgeval verspreiding van de soort, kunnen nesten van de soort, ondanks de aanwezigheid van geschikt habitat, redelijkerwijs worden uitgesloten binnen en direct rondom het plangebied.

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen de volgende vogels met een jaarrond beschermd nest naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied: buizerd, gierzwaluw, huismus, ooievaar, sperwer en steenuil. Vogels met een jaarrond beschermd nest komen o.a. tot broeden in speciale nestkasten, gebouwen, bomen (kronen en/of holtes) en/of in mens gemaakte constructies.

Veldbezoek

Speciale nestkasten/geschikte bebouwing voor vogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet aangetroffen binnen en/of rondom het plangebied. Jaarrond beschermde nesten van vogels (o.a. gierzwaluw en huismus) die tot broeden komen in speciale nestkasten en/of gebouwen kunnen binnen en direct rondom het plangebied worden uitgesloten omdat deze nestkasten of andere geschikte constructies afwezig zijn.

Vogels met een jaarrond beschermd nest komen ook tot broeden in bomen. Binnen en direct rondom het plangebied zijn bomen aanwezig in de vorm van o.a. wilg. Het merendeel van de bomen bestaat uit jonge bomen die met de geringe boomkroon ongeschikt broedbiotoop vormen voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Binnen en rondom het plangebied zijn enkele bomen aanwezig die een boomkroon van voldoende omvang hebben en geschikt broedbiotoop vormen voor vogels met een jaarrond beschermd nest. In deze bomen zijn geen (grote) takkennesten/horsten en/of holtes aangetroffen waar vogels met een jaarrond beschermd nest tot broeden kunnen komen (o.a. buizerd). Jaarrond beschermde nesten van vogels (o.a. buizerd) die tot broeden komen in bomen kunnen binnen en direct rondom het plangebied worden uitgesloten.

Het plangebied vormt door het aanwezige waterlichaam, de houtopstanden en het grasland geschikt foerageergebied voor vogels met een jaarrond beschermd nest zoals de buizerd en ooievaar. In de omgeving is meer dan voldoende alternatief foerageergebied aanwezig waardoor het plangebied geen essentieel onderdeel van het territorium/foerageergebied vormt voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Aanwezigheid van essentieel foerageergebied/leefgebied kan voor vogels met een jaarrond beschermd nest worden uitgesloten binnen het plangebied.

3.2.2.2 Omgevingsscansoorten

Literatuur

Uit het literatuuronderzoek komen de volgende omgevingsscansoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied: blauwe reiger, boerenwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, ekster, grote bonte specht, koolmees, oeverwaluw, pimpelmees, torenvalk, spreeuw en zwarte kraai. De bovenstaande soorten broeden met name in boomholten, broeden in speciale nestkasten/gebouwen, broeden in steile oeverwanden, zijn zwervende individuen en/of broeden in grote nesten (horsten) of betreffen overvliegende exemplaren.

Veldbezoek

Door het ontbreken aan boomholtes, speciale nestkasten, (cluster) horsten/grote takkennesten, holen in steile oeverwanden en/of bebouwing kunnen de nestlocaties van de volgende soorten op voorhand worden uitgesloten binnen het plangebied: blauwe reiger, boerenwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, grote bonte specht, koolmees, oeverwaluw, pimpelmees, torenvalk en spreeuw. Ekster en zwarte kraai kunnen tot broeden komen in de aanwezige bomen binnen en direct rondom het plangebied. De omgeving vormt voor o.a. voor de ekster en zwarte kraai meer dan voldoende alternatief leefgebied/broedbiotoop waardoor de omgevingsscansoorten worden gezien als algemene broedvogels.

3.2.2.3 Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende algemene broedvogelsoorten aangetroffen: 3 zwarte kraaien, fazant, knobbelzwaan, rietgors, torenvalk, kauw en winterkoning. Ten tijde van het veldbezoek zijn er geen nesten van algemene broedvogels aangetroffen. Het gehele plangebied vormt geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels zoals de houtopstanden rondom de in- en uitlaatconstructies en op de oevers van de binnenbocht.

Ten aanzien van het voorkomen van vogels binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Het plangebied vormt geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels;
- Het onderzoeksgebied vormt geen essentieel leefgebied voor vogels met een jaarrond beschermd nest of omgevingsscansoorten.

3.2.3 Vleermuizen

Literatuur

Uit het literatuuronderzoek komt enkel de gewone dwergvleermuis naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. Kijkend naar het aanwezige biotoop binnen en rondom het plangebied worden ook o.a. de volgende vleermuissoorten verwacht: laatvlieger, watervleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis en kleine dwergvleermuis. Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich bevinden in bebouwing (onder andere in

spouwruimten, onder losse dakpannen en tussen loszittende betimmeringen). Ook bevinden verblijfplaatsen van in bomen (onder andere in holten, spleten en tussen loszittende schors).

Verblijfplaatsen in gebouwen

Veldbezoek

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen kunnen daarom binnen en direct grenzend aan het plangebied worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen in bomen

Veldbezoek

In het plangebied zijn bomen aanwezig, echter bevatten deze bomen voor zover waarneembaar geen holtes, kieren en/of spleten. Verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen kunnen binnen en direct grenzend aan het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Voeragegebied en vliegroute

Literatuur

Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. Ook gebruiken enkele vleermuissoorten lijnvormige elementen zoals greppels, kanalen en/of beken.

Veldbezoek

De Aa of Weerijis vormt een geschikt lijnvormig element als migratieroute en/of voeragegebied voor vleermuizen. Ook vormt de binnenbocht een geleidend element in het landschap en vormt het naar verwachting geschikt voeragegebied door o.a. de aanwezigheid van de vele rietkragen en houtopstanden op de oevers.

Ten aanzien van de waarde in gebruiksfunctie voor vleermuissoorten wordt over het plangebied het volgende geconcludeerd:

- Binnen het plangebied kunnen vliegende en/of voeragerende van o.a. de gewone dwergvleermuis worden verwacht.
- Verblijfplaatsen van zowel gebouw- of boombewonende vleermuissoorten zijn op voorhand uitgesloten.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

3.2.4.1 Ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en slaapmuizen

Veldspitsmuis, grote bosmuis, waterspitsmuis, noordse woelmuis eikelmuis en hazelmuis

Literatuur

De verspreidingsgebieden van de beschermde veldspitsmuis, grote bosmuis, waterspitsmuis, eikelmuis en hazelmuis overlappen niet met de locatie van het plangebied en de directe omgeving (Verspreidingsatlas). De soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten binnen het plangebied.

Algemene muizensoorten

Literatuur

Uit de verspreidingsgegevens en NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van algemene muizensoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied.

Veldbezoek

Sporen (muizenholletjes, uitwerpselen etc.) en/of exemplaren van algemene muizensoorten zijn niet aangetroffen. Kijkend naar het biotoop zijn algemene muizensoorten naar verwachting aanwezig binnen het plangebied.

Ten aanzien van het voorkomen van muizensoorten binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Het gehele plangebied en de directe omgeving vormen geschikt leefgebied voor algemene muizensoorten.

3.2.4.2 Knaagdieren

Eekhoorn

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de eekhoorn naar voren op circa 700 meter ten westen van het plangebied. De eekhoorn komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken, bosschages en houtwallen in de buurt van bos. Voorkeur van de eekhoorn gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is. Uit NDFF-gegevens komen dan ook met name waarnemingen van de eekhoorn naar voren in dit soort bossen rondom het plangebied.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn in alle bomen binnen het plangebied en een gebied van 50 meter rondom het plangebied gecontroleerd op de aanwezigheid van eekhoornnesten. Deze zijn niet aangetroffen, gecombineerd met de aanwezigheid van met name jonge houtopstanden binnen en direct grenzend van het plangebied, kan de aanwezigheid van de eekhoorn redelijkerwijs worden uitgesloten binnen het plangebied.

Bever

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van de bever naar voren. De verspreidingsgegevens van de soort komen ook niet overeen met de ligging van het plangebied (verspreidingatlas). Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen sporen en/of exemplaren van de bever aangetroffen. Met het ontbreken aan sporen, veldwaarnemingen en het niet overeenkomen van de ligging van het plangebied met de verspreiding van de soort, kan de bever worden uitgesloten binnen het plangebied. Wel dient te worden opgemerkt dat het plangebied in potentie geschikt leefgebied vormt voor de bever en gelet op snelle ontwikkeling in verspreiding van de soort. Het plangebied zal naar verwachting op termijn vanzelf door de bever gekoloniseerd worden.

Ten aanzien van het voorkomen van knaagdieren binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Aanwezigheid van eekhoorn en bever kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

3.2.4.3 Marterachtigen

Steenmarter

Literatuur

Uit het literatuuronderzoek komt de steenmarter niet naar voren in de directe omgeving van het plangebied. Volgens de NDFF verspreidingsgegevens komt de verspreiding van de soort niet overeen met de ligging van het plangebied, echter heeft de steenmarter een algemene verspreidingsbeeld in Nederland en kan de soort op enkel verspreiding niet worden uitgesloten binnen het plangebied. De soort is nachtactief en heeft een leefgebied van 10 - 700 ha. Verblijfplaatsen kunnen zich onder andere bevinden in takkenhopen, dichte doornstruwelen en met name in gebouwen.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn op de oevers van de binnenbocht dichte takkenhopen aangetroffen die gecombineerd met de omliggende houtopstanden en natuurrijke omgeving geschikte verblijfplaatsen en/of leefgebieden vormen voor één of meerdere steenmarters. Aanwezigheid van de steenmarter kan niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

Boommarter

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van de boommarter naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. Wel komt de verspreiding van de soort overeen met de ligging van het plangebied

(verspreidingsatlas). Boommarters komen voor in allerlei soorten bossen (jong en oud). Boommarters kiezen de rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan.

Veldbezoek

Binnen en direct grenzend aan het plangebied zijn geen van de bovenstaande hollen/holtes aangetroffen. Gecombineerd met het ontbreken aan bos binnen en aangrenzend aan het plangebied, kan de soort op voorhand worden uitgesloten binnen het plangebied.

Das

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van de das naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. Ook komt de ligging van het plangebied niet overeen met de verspreiding van de soort. De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen sporen en/of exemplaren van de soort aangetroffen. Met het ontbreken aan sporen en veldwaarnemingen, gecombineerd met het niet overeenkomen van het verspreidingsgebied met de ligging van het plangebied, kan de soort op voorhand worden uitgesloten binnen het plangebied.

Bunzing, hermelijn en wezel

Literatuur

In de NDFF komen waarnemingen van de bunzing naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. Kijkend naar het biotoop kunnen hermelijn en wezel ook niet worden uitgesloten binnen het plangebied. Bunzing, hermelijn en wezel hebben een voorkeur voor structuurrijk kleinschalig (cultuur)landschap waarin zij voldoende dekking vinden. Als jachtgebied wordt gebruik gemaakt van landschapselementen zoals overhoekjes, bosjes en hagen. Ook (delen van) weilanden die direct grenzen aan dekking biedende structuren worden als jachtgebied

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen sporen en/of exemplaren van de kleine marterachtigen aangetroffen, echter komt de verspreiding van alle kleine marterachtigen overeen met de ligging van het plangebied. Onder andere de rietkragen, houtopstanden en struwelen binnen het plangebied vormen naar verwachting geschikte (essentiële) foerageergebieden en verbindingzones voor de kleine marterachtigen. Aanvullend op de mogelijke aanwezigheid van (essentieel) foerageergebied, vormen enkele houtrillen binnen het plangebied mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen. In afbeeldingen 10 en 11 is een impressie van één van de houtrillen en de houtopstanden rondom de binnenbocht opgenomen. In afbeelding 12 zijn de locaties van de potentiële verblijfplaatsen weergegeven. De aanwezigheid van kleine marterachtigen kan niet worden uitgesloten binnen en rondom het plangebied.

Afbeelding 10. Één van de houtrillen, binnen het plangebied, die geschikte verblijfplaatsen kan vormen voor kleine marterachtigen.

Afbeelding 11. De houtopstanden binnen het plangebied die potentiële verbindingzones en foerageergebied vormen voor kleine marterachtigen.

Afbeelding 12. Locaties van houtrillen/potentiële verblijfplaatsen van kleine marterachtigen binnen het plangebied.

Ten aanzien van het voorkomen van marterachtigen binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de steenmarter;
- Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel).

3.2.4.4

Overige zoogdieren

Literatuur

Uit de NDFF komen waarnemingen van de volgende overige grondgebonden zoogdieren naar voren: egel, haas, konijn, ree en vos.

Veldbezoek

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor egel, konijn, haas, ree en vos door de aanwezigheid van het water en de groenstructuren. De soorten kunnen voorkomen binnen het plangebied. Door de aanwezigheid van meer dan voldoende alternatief leefgebied in de omgeving, vormt het plangebied geen essentieel leefgebied voor de bovengenoemde algemene zoogdieren.

De overige onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de wilde kat, de lynx en de in

Nederland aangetroffen wolf met een vastgesteld leefgebied op enkele (bekende) locaties in Nederland. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het plangebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

Ten aanzien van het voorkomen van algemene zoogdiersoorten binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten, zoals egel, vos, ree en haas.

3.2.1 Amfibieën

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen de volgende amfibiesoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied: Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

Alpenwatersalamander

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de Alpenwatersalamander naar voren op circa 50 meter ten oosten in de sloten van de buitenbocht. De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is de soort in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. De soort komt met name voor in vennen, poelen, sloten en andere kleine, geïsoleerde wateren (ook bospoelen). De soort ontbreekt (nagenoeg) in groot open wateren kleine, rivierbegeleidende wateren (atlastekst, RAVON). Het landhabitat van de Alpenwatersalamander bestaat met name uit (loof)bossen, extensief gebruikte graslanden en overwintert o.a. in holten, houtwallen, overhoekjes, houtstapels, stenen, afvalhopen, kelders, groeven en (vleermuis) bunkers.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen exemplaren van de Alpenwatersalamander aangetroffen binnen en rondom het plangebied. De sloten in de buitenbocht vormen geschikt leefgebied/voortplantingswateren voor de Alpenwatersalamander. Het waterlichaam in het plangebied (de binnenbocht) en het water rondom de in- en uitlaatlocaties van de buitenbocht betreffen rivierbegeleidende wateren van de Aa of Weerijs. In de beide wateren zijn naar verwachting vissen aanwezig. In de omgeving zijn meerdere visvrije poelen aanwezig die optimale voortplantingswateren vormen voor de Alpenwatersalamander, waardoor de soort met name in deze wateren wordt verwacht. Omdat de wateren binnen het plangebied rivierbegeleidende wateren van de Aa of Weerijs betreffen, er naar verwachting vissen aanwezig zijn en in de omgeving optimale voortplantingswateren aanwezig zijn, vormen de wateren binnen het plangebied ongeschikte voortplantingswateren voor de Alpenwatersalamander.

Het struweel en de houtopstanden rondom het plangebied vormen geschikt landhabitat voor de soort. Tussen de optimaal geschikte voortplantingswateren rondom het plangebied en de oevers met geschikt landhabitat zijn geen verbindende landschapselementen aanwezig. Ook is er meer dan voldoende geschikt landbiotoop aanwezig voor de Alpenwatersalamander op kortere afstand van de optimale voortplantingswateren. Door het ontbreken aan verbindende elementen en meer als voldoende aanwezigheid van landbiotoop op kortere afstand, kan de aanwezigheid van de Alpenwatersalamander redelijkerwijs worden uitgesloten in de houtopstanden binnen het plangebied.

Overige (algemene) amfibieënsoorten (o.a. bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander)

Veldbezoek

Het water binnen het plangebied vormt door het (zeer) voedselrijke karakter en de aanwezigheid van vis geen geschikte voortplantingswateren voor niet vrijgestelde beschermde amfibieën zoals bijvoorbeeld de vinpootsalamander en/of poelkikker. Algemene vrijgestelde amfibieën zoals bijvoorbeeld de gewone pad en kleine watersalamander zijn minder kritisch qua voortplantingswateren en kunnen wel voorkomen in deze wateren..

Ten aanzien van het voorkomen van amfibieën binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Algemene amfibieën kunnen niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

3.2.2 Reptielen

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van reptielen naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied.

Veldbezoek

Door het ontbreken van voor reptielen geschikte ecotopen binnen het plangebied (structuurrijke vegetatie met voldoende rustige, open, zandige en zonnige plekken) kan het voorkomen van essentieel leefgebied van reptielen binnen het plangebied worden uitgesloten.

Ten aanzien van het voorkomen van reptielen binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Beschermde reptielen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

3.2.3 Vissen

Beschermde vissoorten

Literatuur

Binnen het plangebied en de directe omgeving van 1,5 kilometer komen geen beschermde vissoorten naar voren.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen vissen aangetroffen in het plangebied. Beschermde vissoorten hebben een beperkte verspreiding en zijn met name afhankelijk van (snel) stromend en zuurstofrijk water. Met het ontbreken van waterlichamen, kunnen de soorten worden uitgesloten op aanwezigheid binnen het plangebied.

Ten aanzien van het voorkomen van vissen binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Beschermde vissen kunnen binnen het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

3.2.4 Ongewervelden

Beschermde ongewervelden

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden binnen het plangebied en de directe omgeving van 1,5 kilometer. In verband met het ontbreken van voor beschermde ongewervelden geschikte ecotopen (o.a. oude eikenbossen en/of pionier habitat) in het plangebied kan het voorkomen van overige beschermde ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

Ten aanzien van het voorkomen van ongewervelden binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Beschermde ongewervelden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

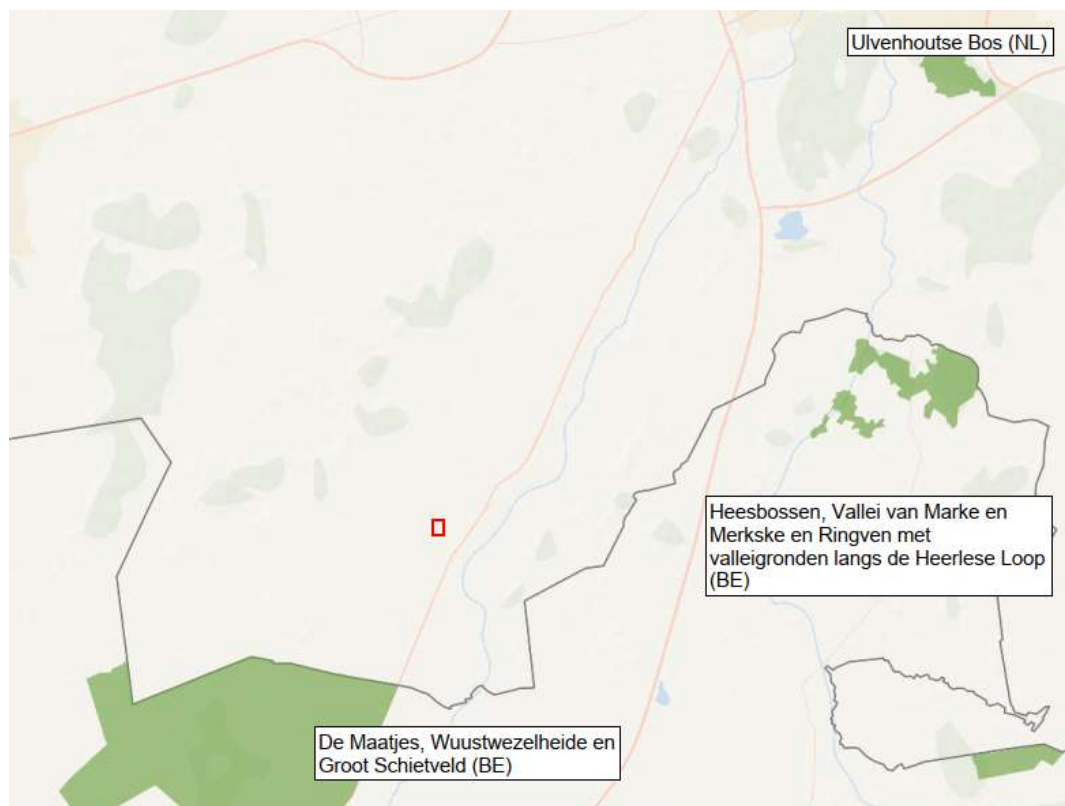
In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoekgebied met de bijbehorende deelgebieden binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het plangebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Zundert. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied is niet gelegen binnen of direct grenzend aan een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. De ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden is weergegeven in afbeeldingen 20 in tabel 2.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand tot het plangebied.

Natura2000-gebied	Afstand tot het plangebied
Heesbossen, Vallei van Marke en Merkse en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop (BE)	Circa 7,0 km
De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld (BE)	Circa 7,0 km
Ulvenhoutse Bos	Circa 11.0 km

Afbeelding 13. Ligging van het plangebied (rode vakje) ten opzichte van de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (bron: Natura2000 Network Viewer).

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

In afbeelding 14 is te zien dat het plangebied is gelegen in een gebied aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN). In provincie Noord-Brabant het Natuurnetwerk Brabant genoemd (NNB).

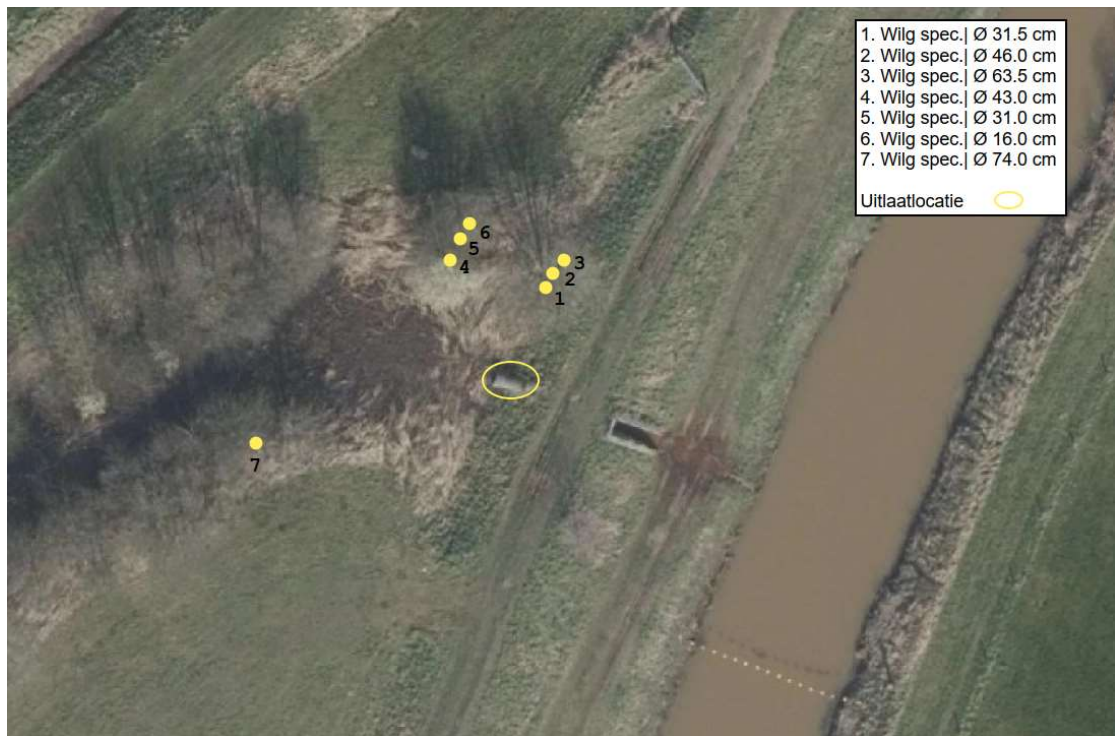
Afbeelding 14. Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant (bron: Provincie Noord-Brabant, kaartbank Noord-Brabant).

4.3 Houtopstanden

Bij de beoogde ontwikkelingen worden rondom de in,- en uitlaatlocaties opslag van bomen geveld om ruimte te creëren voor de werkzaamheden. In het overige gedeelte van het plangebied worden geen bomen gekapt. Het plangebied is gelegen buiten de bebouwde kom. Binnen Gemeente Zundert gelden voor het kappen zonder vergunning van bomen buiten de bebouwde kom de volgende voorwaarden:

- De boom staat op een bebouwd perceel en heeft een omtrek van 50 cm of kleiner. Dit is gemeten op 1.30 meter hoogte vanaf het maaiveld;
- De boom staat op een bouwvlak en heeft een omtrek van 100 cm of kleiner. Dit is gemeten op 1.30 meter hoogte vanaf het maaiveld;
- De boom staat op een onbebouwd perceel en heeft een omtrek van 32 cm of kleiner. Dit is gemeten op 1.30 meter hoogte vanaf het maaiveld;
- In alle andere gevallen vraagt u een kapvergunning aan.

De bomen rondom de in,- en uitlaatpunten staan op een onbebouwd perceel. Ten tijde van het veldbezoek is de omtrek van bomen binnen een straal van 15 meter rondom de in,- en uitlaatpunten opgemeten. De omtrek is gemeten vanaf 1,30 boven maaiveld. In afbeelding 15 zijn de locaties, de soort en de omtrek van de bomen weergegeven rondom de uitlaatlocatie. In afbeelding 16 is de locatie, de soort en de omtrek van de grootste boom weergegeven rondom de inlaatlocatie.

Afbeelding 15. De locaties, soort en omtrek van de bomen binnen een straal van 15 meter rondom de uitlaatlocatie van de buitenbocht.

Afbeelding 16. Locatie, omtrek en soort boom rondom de inlaatlocatie van de buitenbocht.

Bij het kappen van bomen 1, 5 en 6 rondom de uitlaatlocatie is een kapvergunning aanvraag bij Gemeente Zundert niet benodigd. Voor het kappen van bomen 2, 3, 4 en 7 rondom de uitlaatlocatie met een omtrek groter dan 33 cm is een kapvergunning van Gemeente Zundert benodigd.

Voor het kappen van boom 1 (omtrek > 33 cm) rondom de inlaatlocatie is een kapvergunning van Gemeente Zundert benodigd. Voor de overige bomen rondom de inlaatlocatie is geen kapvergunning van Gemeente Zundert benodigd.

Naast een aanvraag van een kapvergunning bij Gemeente Zundert vallen de bomen binnen en rondom het plangebied door de ligging buiten de bebouwde kom onder de Wet natuurbescherming houtopstanden. Indien de te kappen bomen bestaan uit één of meer rijen van 21 of meer bomen, of het gaat om een bosoppervlakte van minimaal van 1000m² is een meldplicht bij het bevoegd gezag benodigd. Ook is er sprake van een meldplicht als de te kappen bomen een deel vormen van de bovenstaande elementen. Echter geldt de meldplicht niet als de bomen bestaan uit populieren of wilgen langs waterwegen (Wnb artikel 4.1., lid f.2.) De bomen die worden gekapt in de beoogde werkzaamheden betreffen allen wilgen. Wnb artikel 4.1. lid f.2. is hier aan de orde. Meldplicht voor het kappen van de bomen rondom de in, en uitlaat is niet aan de orde.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het plangebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Op basis van de bronnenstudie en het veldbezoek kunnen de soortgroepen flora, vissen, reptielen en ongewervelden op voorhand worden uitgesloten. Deze (soort)groepen worden dan ook niet verder behandeld in deze rapportage. Verder wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen voor de beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat binnen en rondom het plangebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Vogels

5.1.1.1 Omgevingsscansoorten

Omgevingsscansoorten betreffen vogels met nesten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Dit betreffen binnen provincie Noord-Brabant categorie 5-soorten. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied is meer dan voldoende alternatief broedbiotoop aanwezig voor de omgevingsscansoorten zoals de zwarte kraai. Deze vogelsoorten worden daarom voor dit plangebied gezien als algemene broedvogels.

5.1.1.2 Algemene broedvogels

Het gehele plangebied vormt voor algemene broedvogels geschikt broedbiotoop (Wnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten) tijdens het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli). Als gevolg van de toekomstige inrichting van het plangebied verdwijnt lokaal een deel van dit broedbiotoop en treedt er tijdelijk verstoring op. De omgeving biedt echter in ruime mate geschikt alternatief broedbiotoop voor deze vogelsoorten. Van permanente effecten door oppervlakteverlies is derhalve geen sprake. Wanneer de ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen, kunnen broedende vogels mogelijk gedood worden en broedsels verloren gaan. Negatieve effecten kunnen op voorhand niet worden uitgesloten.

5.1.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn binnen het plangebied naar verwachting afwezig. De omgeving van het plangebied biedt voldoende alternatief foerageerbiotoop en alternatieve vliegroutes voor de in de omgeving voorkomende vleermuizen. Ook worden de geleidende elementen in en rondom het plangebied niet aangetast door de werkzaamheden waardoor negatieve effecten op vliegroutes en/of foerageergebieden uitgesloten kunnen worden. Het plan leidt mogelijk door verlichting wel tot aanvullende verstoring van de omliggende foerageergebieden en vliegroutes.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

5.1.3.1 Algemeen voorkomende zoogdiersoorten

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor diverse algemeen voorkomende zoogdiersoorten (Wnb-beschermingsregime andere soorten), zoals egel en algemene muizensoorten. De toekomstige situatie vormt na de werkzaamheden gelijk of zelfs meer geschikt leefgebied voor de algemene zoogdiersoorten. Van een permanent

negatief effect is daarom geen sprake. Gezien de grote hoeveelheid geschikt leefgebied in de omgeving van het plangebied, worden tijdelijke negatieve effecten evenmin verwacht.

5.1.3.2 Kleine marterachtigen: bunzing, hermelijn en wezel

Rust-, en/of verblijfplaatsen van de bunzing, hermelijn en wezel zijn mogelijk aanwezig binnen de dichte takkenhopen op de oevers van de binnenbocht. Bij het verwijderen en/of verstoren van deze takkenhopen door de baggerwerkzaamheden en/of de ruimtelijke ontwikkelingen om vispaaipplaatsen te creëren kunnen negatieve effecten op rust-, en/of verblijfplaatsen van de steenmarter niet worden uitgesloten.

Bij het kappen en/of snoeien van de bomen rondom de in-, en uitlaatlocaties gaan geen verblijfplaatsen en/of verbindende elementen voor de kleine marterachtigen verloren. Negatieve effecten door de werkzaamheden rondom de in-, en uitlaatlocaties kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.3.3 Steenmarter

Rust-, en/of verblijfplaatsen van de steenmarter zijn mogelijk aanwezig binnen de dichte takkenhopen op de oevers van de binnenbocht. Bij het verwijderen en/of verstoren van deze takkenhopen door de baggerwerkzaamheden en/of de ruimtelijke ontwikkelingen om vispaaipplaatsen te creëren kunnen negatieve effecten op rust-, en/of verblijfplaatsen van de steenmarter niet worden uitgesloten.

Bij het kappen en/of snoeien van de bomen rondom de in-, en uitlaatlocaties gaan geen verblijfplaatsen en/of verbindende elementen voor de steenmarter verloren. Negatieve effecten door de werkzaamheden rondom de in-, en uitlaatlocaties kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.4 Amfibieën

5.1.4.1 Algemeen voorkomende amfibieën

Binnen het plangebied worden algemeen voorkomende en zwervende amfibieën verwacht. De omgeving biedt voor deze soorten ruim voldoende alternatief leef- en foerageergebied. Hiermee kan een permanent negatief effect op algemeen voorkomende amfibieën worden uitgesloten. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden treden mogelijk wel negatieve effecten op. Zo kunnen individuen worden verwond of gedood of worden verblijfplaatsen vernield. Er dient derhalve rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

5.1.5 Vissen

5.1.5.1 Algemeen voorkomende vissen

Binnen het plangebied worden algemeen voorkomende vissen verwacht. De omgeving biedt voor deze soorten ruim voldoende alternatief leef- en foerageergebied. Hiermee kan een permanent negatief effect op algemeen voorkomende vissen worden uitgesloten. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden treden mogelijk wel negatieve effecten op. Zo kunnen individuen worden verwond of gedood of worden verblijfplaatsen vernield. Er dient derhalve rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

5.2 Beschermde gebieden

Binnen de grenzen van en in de omgeving van het plangebied zijn zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde gebieden gelegen. Aangegeven wordt welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Het Natura 2000-gebied welke het dichtste bij het plangebied ligt is het Belgische Natura2000-gebied Heesbossen, Vallei van Marke en Merkse en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop op circa 7.0 kilometer ten zuiden van het plangebied. In België gelden andere normen voor het toetsen van ruimtelijke ontwikkelingen op de Natura2000-gebieden. Hierdoor worden Natura2000-gebieden uit België buiten

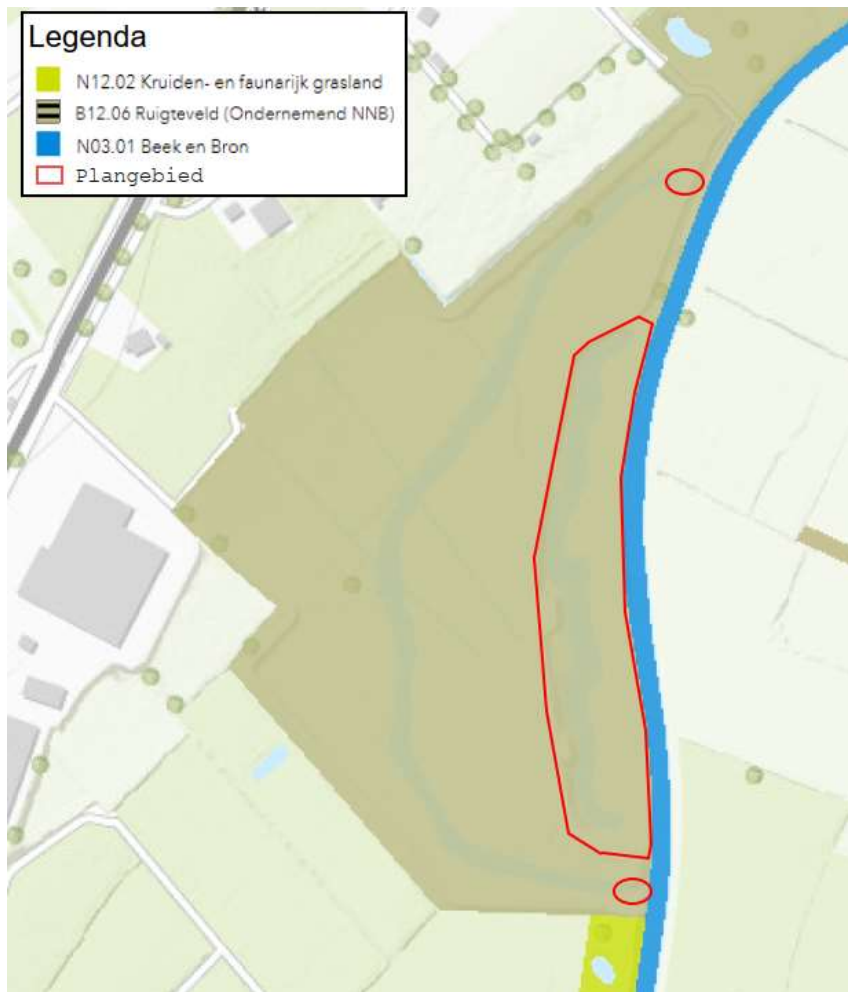
beschouwing gelaten. Het meest dichtbijzijnde Nederlandse Natura2000-gebied betreft Ulvenhoutse Bos op circa 11,0 kilometer van het plangebied.

Met de uit te voeren werkzaamheden zal er geen sprake zijn van lokale geluid- en lichtoverlast. Deze leiden op een afstand van circa 11,0 kilometer niet tot verstoring in het Natura 2000-gebied. De ingreep draagt niet bij aan verreikende effecten zoals verontreiniging en verdroging. De gebruiksfase van het plangebied verandert in gebruik niet. Effecten door stikstofdepositie in de aanlegfase kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Door de uitspraak van de Raad van State op 2 november 2022 is naar voren gekomen dat buiten de gebruiksfase ook de aanlegfase van een project meegenomen dient te worden in een stikstofdepositieberekening (zie uitspraak ECLI:NL:RVS:2022:3159). Er wordt derhalve geadviseerd om een stikstofberekening uit te voeren.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

In hoofdstuk 4.2 is aangegeven dat het plangebied is gelegen in gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Brabant (NNB). Met de ingrepen die onder andere deels uitgevoerd gaan worden in de aangewezen NNN gebieden moet alvorens gestart wordt met de werkzaamheden daarom eerst getoetst worden aan het afwegingskader Natuurnetwerk Nederland.

Het huidige natuurbeheer van het plangebied is momenteel N12.06 Ruigteveld. Het plangebied wordt begrenst door natuurbeheertype N03.01 Beek en Bron. Voor de ligging van het plangebied in het NNB zie afbeelding 17.

Afbeelding 17. Huidige natuurbeheerkaart en de ligging van het plangebied ten opzichte van het beheertypen (bron: kaartbank, Provincie Noord-Brabant).

Bij het baggeren in de binnenbocht en mogelijk snoeien van enkele heesters/kappen van bomen rondom de in- en uitlaatlocaties treden geen negatieve effecten op het NNN op. Bij het baggeren wordt het verlandings- en eutrofiëringsproces tegengegaan, waardoor de binnenbocht in de toekomstige situatie een versterkend effect kan hebben op het omliggende NNN, door beter te fungeren zoals een paaiplaats voor vissen. Bij het kappen/snoeien van het wilgenopslag rondom de in- en uitlaatlocaties zal tijdelijk houtopstanden verdwijnen. Deze zullen op lange termijn weer terugkomen, op lange termijn is er naar verwachting geen sprake van een negatief effect. De huidige beheertypen worden door de voorgenomen ingrepen niet veranderd. Na de ontwikkelingen zal het beheertype N12.06 Ruigteveld voort blijven bestaan. De werkzaamheden zijn van kleine aard en komt de natuurontwikkeling in de toekomstige situatie ten goede. Negatieve effecten op het Natuurnetwerk Brabant kunnen worden uitgesloten.

5.2.3 Houtopstanden

Bij de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen en de bijbehorende werkzaamheden worden bomen geveld. Er is een kapvergunning van de Gemeente Zundert benodigd voor de kap van enkele van de te kappen bomen. Zie hoofdstuk 4.3 voor meer toelichting. Er geldt geen meldplicht bij het bevoegd gezag (provincie Noord-Brabant) voor de voorgenomen kap van de bomen vanuit de Wet natuurbescherming.

6 CONCLUSIES

Op basis van de resultaten uit dit verkennend flora- en faunaonderzoek blijkt dat het voornemen het plangebied te herontwikkelen een negatief effect kan hebben op enkele soorten. Voor de verschillende soort(groep)en wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden en in hoeverre dit de realisatie van het voornemen in gevaar kan brengen. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven.

6.1 Beschermde soorten

6.1.1 Algemene broedvogels – rekening houden met broedseizoenen

Het verdwijnen van enkele bomen/struweel rondom de in- en uitlaatlocaties en het verstoren van de binnenbocht door de (bagger) werkzaamheden binnen het plangebied leidt mogelijk tot negatieve effecten op broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1.1.) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1.2.). Het is hiernaast tevens mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1.4.). Doordat de staat van instandhouding van de te verwachten vogels binnen het gehele plangebied gunstig is, als gevolg van een grote hoeveelheid geschikt leefgebied in de omgeving, leidt het verstoren van vogels buiten het broedseizoen niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij de werkzaamheden binnen het plangebied. Er dient derhalve gerooid te worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

Indien het niet mogelijk is om te werken buiten het broedseizoen, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in de aanwezige vegetatie. Indien nesten afwezig zijn, kunnen de bomen en/of terreinen vrijgegeven worden voor de kap/graafwerkzaamheden. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden.

6.1.2 Vleermuizen – vermijden aanvullende lichtverstrooiing binnen en vanuit het plangebied

Uit de resultaten blijkt dat er mogelijke foerageergebied en vliegroutes aanwezig zijn binnen het gehele plangebied. Het plangebied vormt geen essentiële geschikte foerageergebieden/vliegroutes voor vleermuizen. Binnen het gehele plangebied en in de omgeving zijn meer dan voldoende alternatief vliegroutes en foerageergebied aanwezig.

Indien er tijdens de werkzaamheden verlichting wordt gebruikt, dient voorkomen te worden dat de verlichting uitstraalt richting de naastgelegen bomen/heesters, waterlichamen en opgaande groenstructuren, waardoor lichthinder kan plaatsvinden op de beschermde functies van de vleermuizen rondom het plangebied. De werkzaamheden worden daarom bij voorkeur tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd of verlichting dient op zijn minst zo gepositioneerd te worden dat geen sprake is van een aanvullende verlichting van de omliggende structuren.

6.1.3 Algemeen voorkomende soorten – rekening houden met zorgplicht

Het plangebied fungeert als leefgebied voor algemeen voorkomende soorten, zoals egel, konijn, algemene vissoorten, algemene amfibieën en algemene muizensoorten. De omgeving van het plangebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied tijdens de werkzaamheden ter behoud van een gunstige staat van instandhouding van de algemene zoogdiersoorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden niet verwacht op de algemene zoogdiersoorten. De werkzaamheden zelf hebben

mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Individuen worden mogelijk gedood (Wnb artikel 3.10.a.) of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield (Wnb artikel 3.10.b.).

De mogelijk voorkomende zoogdiersoorten en algemene, zwerfende amfibieën zijn in de provinciale verordening van de provincie Noord-Brabant (zie bijlage 4) vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de VVet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

6.1.4 Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter – Nadere beoordeling ruimtelijke ontwikkelingen

Uit de resultaten is gebleken dat de houtopstanden/houtrillen op de oevers van de binnenbocht geschikte verblijfplaatsen en verbindende elementen vormen voor de steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel (kleine marterachtigen). Tijdens de werkzaamheden dient voorkomen te worden dat de houtopstanden/houtrillen, met name aan de westzijde van de oever, aangetast worden. Zo worden de verbindende elementen en potentiële verblijfplaatsen voor de kleine marterachtigen en steenmarter niet aangetast en treden er geen negatieve effecten op door de beoogde werkzaamheden. Dit kan bereikt worden door de werkzaamheden uit voeren vanaf de open plekken op de oevers van de binnenbocht.

Indien in vervolg blijkt dat de houtopstanden/houtrillen of een onderdeel ervan niet gespaard kunnen worden door de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen en de bijbehorende werkzaamheden, dient aan de hand van een concept/definitief ontwerp nader beoordeeld te worden of er negatieve effecten optreden op de potentiële verblijfplaatsen en verbindende elementen van de steenmarter en de kleine marterachtigen.

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura 2000-gebieden – nader stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 kan niet worden uitgesloten dat onder andere door stikstofdepositie (vermesting en verzuring) negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Er wordt geadviseerd om een stikstofberekening uit te voeren.

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – in overleg met bevoegd gezag

Omdat de werkzaamheden van tijdelijke aard zijn en ten behoeve van de natuur worden uitgevoerd treedt er naar verwachting geen permanent negatief effect op en zal de situatie in de toekomst verbeteren. Wel wordt geadviseerd om het ontwerp voor te leggen bij het bevoegd gezag om vast te stellen of een nee, tenzij toets daadwerkelijk benodigd is.

6.2.3 Houtopstanden – aanvraag kapvergunning Gemeente Zundert

Voor de werkzaamheden binnen het plangebied is een kapvergunning aanvraag bij de Gemeente Zundert noodzakelijk.

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist

Kragten, 2023. Stikstofonderzoek woningbouwplan kadedijk Fijnaart. Rapnr. 20230110-MRD020-RAP-STD-1.0

Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Rapportnummer 2017.32. Oktober 2017.

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam.

Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Svensson, L., 2016. ANWB-vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag

Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker, 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 07-04-2023

Websites

www.floron.nl

www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/soorten

www.overheid.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.sovon.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlinderstichting.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.Zundert.nl

www.noord-brabant.maps.arcgis.com

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

Kort wordt in deze bijlage ingegaan op de bescherming van planten- en diersoorten en natuurgebieden krachtens de Wet natuurbescherming en de provinciale verordening/beleidsregels. Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het plangebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van de wet. De provincies hebben hun bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels, die per provincie verschillen. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en Andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben in de wet de bevoegdheid gekregen voor het verlenen van vrijstellen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV-onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn (zie bijlage 2).
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opstellen vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten genoemd in bijlage IV-onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot is een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. Om welke soorten het gaat, is aangegeven in bijlage 2. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.
- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.
- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dit betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Noord-Brabant voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Noord-Brabant heeft de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 3 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.

Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud (zie bijlage 2). Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde ‘passende beoordeling’ in te dienen. Vergunning wordt verleend wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast of wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied bewaard blijft.

Voor het vaststellen van plannen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen geldt eveneens dat een passende beoordeling moet worden opgesteld. Vaststelling van het plan vindt pas plaats, wanneer is aangetoond dat geen aantasting plaatsvindt van de instandhoudingsdoelstellingen of wanneer wordt voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan 20 bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassaproductie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De gevelde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)), is een netwerk van in Nederland bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het Rijk heeft het algemene NNN-beleid vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin is onder andere opgenomen dat provincies het opgestelde rijksbeleid verder vorm moeten geven via een provinciale verordening en daarbij verdere verantwoording dragen voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen de provincie Noord-Brabant is deze begrenzing uitgewerkt in Kaartbank Noord-Brabant.

Op grond van artikel 2.10.3 Barro zijn door de provincies de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN-gebieden vastgelegd, welke erop gericht zijn de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Tevens geldt er een algemeen beschermingsregime voor NNN-gebieden (artikel 2.10.4 Barro). Dit betreft het 'nee, tenzij'-regime. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden, en of de geplande ingreep leidt tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen gebieden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang, ingrepen waarbij geen reële alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn en wanneer de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, de oppervlakte en de samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

B2 BESCHERMDE SOORTEN

Naast de bescherming van Vogelrichtlijnsoorten bevat de Wet natuurbescherming verbodsbepalingen voor de soorten opgenomen in Bijlage IV onderdeel a en b van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het verdrag van Bonn. De betreffende soorten zijn in de onderstaande tabel opgenomen. De nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in de tweede tabel in deze bijlage.

Tabel 2 Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren			
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Spitsdolfijn van Gray	<i>Mesoplodon grayi</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>	Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Brandts vleermuis	<i>Myotis brandti</i>	Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>	Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>
Bultrug	<i>Megaptera novaeangliae</i>	Walrus	<i>Odobenus rosmarus</i>
Butskop	<i>Hyperoodon ampullatus</i>	Witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
Dwergpotvis	<i>Kogia breviceps</i>	Witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
Dwergvinvis	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	Witte dolfijn	<i>Delphinapterus leucas</i>
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Wolf	<i>Canis lupus</i>
Gestreepte dolfijn	<i>Stenella coeruleoalba</i>	Amfibieën	
Gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>	Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Heikikker	<i>Rana arvalis</i>
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>	Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>
Grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Gewone spitsdolfijn	<i>Mesoplodon bidens</i>	Rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>
Gewone vinvis	<i>Balaenoptera physalus</i>	Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>
Griend	<i>Globicephala melas</i>	Reptielen	
Grijze dolfijn	<i>Grampus griseus</i>	Dikkopschildpad	<i>Caretta caretta</i>
Hamster	<i>Cricetus crisetus</i>	Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>
Hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>	Kemp's zeeschildpad	<i>Lepidochelys kempii</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	Lederschildpad	<i>Dermochelys coriacea</i>
Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Kleine zwaardwalvis	<i>Pseudorca crassidens</i>	Soepschildpad	<i>Chelonia mydas</i>
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>
Lynx	<i>Lynx lynx</i>	Vissen	
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Houting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>	Steur	<i>Acipenser sturio</i>
Narwal	<i>Monodon monoceros</i>	Dagvlinders	
Noordse vleermuis	<i>Eptesicus nilsoni</i>	Apollovlinder	<i>Parnassius apollo</i>
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>	Boszandoog	<i>Lopinga achine</i>
Noordse vinvis	<i>Balaenoptera borealis</i>	Donker pimpernelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Orca	<i>Orcinus orca</i>	Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
		Moerasparelmoevlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Otter	<i>Lutra lutra</i>
Potvis	<i>Physeter catodon</i>
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Libellen	
Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>
Mercurwaterjuffer	<i>Coenagrion mercuriale</i>
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i>
Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
Rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i>
Kevers	
Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
Juchleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
Vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Pimpernelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>
Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>
Planten	
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>
Geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
Liggende raket	<i>Sisymbrium supinum</i>
Tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>
Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>
Overige soorten	
Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>
Oeveraas	<i>Palingenia longicauda</i>
Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>
Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>

Tabel 3. Andere soorten.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>
Das	<i>Meles meles</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>
Amfibieën	
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana klepton esculentus</i>
Vinpoetsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>
Reptielen	
Adder	<i>Vipera berus</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Vissen	
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Kwabaal	<i>Lota lota</i>
Dagvlinders	
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>
Bosparelmoevlinder	<i>Melitaea athalia</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>
Iepenpage	<i>Satyrus w-album</i>
Kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>
Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>
Pimpernelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Sleedoorpage	<i>Thecla betulea</i>
Spiegelklokje	<i>Heteropterus morpheus</i>
Veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>
Veenbesparelmoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>
Libellen	
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>
Donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>
Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>
Kempische heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>
Speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>
Kevers	
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
Planten	
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>
Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>
Akkerogentroost	<i>Odentites vernus</i>
Bekliede ogentroost	<i>Euphrasia officinalis</i>
Berggamader	<i>Teucrium montanum</i>
Bergnorchis	<i>Platanthera montana</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>
Bokkorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus</i>
Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i>
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>
Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>
Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>
Bruine eikenpage	<i>Satyrus ilicis</i>
Donker pimpernelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Duinparelmoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>
Gentiaanblauwtje	<i>Phengaris alcon</i>
Grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>
Grote vos	<i>Nymphalis polychloris</i>
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>
Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>
Honingorchis	<i>Hermium monorchis</i>
Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus</i>
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>
Karhuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Karwieselie	<i>Selinum carvifolia</i>
Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>
Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>
Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>
Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>
Korensla	<i>Arnosia minima</i>
Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>
Kruipijm	<i>Thymus serpyllum</i>
Lange zonnedauw	<i>Drosera anglica</i>
Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>
Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>
Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>
Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i>
Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i>
Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>
Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>
Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>
Schubvaren	<i>Asplenium ceterach</i>
Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>
Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>
Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>
Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>
Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>
Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>
Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i>
Franjgentiaan	<i>Gentianopsis ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>
Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>
Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>
Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>
Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>
Groene nachtorchis	<i>Dactylorhiza viridis</i>
Zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>
Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>
Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>
Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i>
Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>
Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>
Wolfskers	<i>Atropa belladonna</i>
Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Overige soorten	
Europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Noord-Brabant een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Onbeperkt
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Onbeperkt
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Onbeperkt
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Onbeperkt
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Onbeperkt
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Onbeperkt
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Onbeperkt
Huisspitsmuis	<i>Crociodura russula</i>	Onbeperkt
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Onbeperkt
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Onbeperkt
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Onbeperkt
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Onbeperkt
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Onbeperkt
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Onbeperkt
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Onbeperkt
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Onbeperkt
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Onbeperkt
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Onbeperkt
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Onbeperkt
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Onbeperkt
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Onbeperkt
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Onbeperkt